

Kas mainās šogad un turpmāk tiem, kas maksā mikrouzņēmumu nodokli?

Mikrouzņēmumu nodokļa (MUN) režīms, sākot ar 2018.gadu, piedzīvo vairākas izmaiņas. To mērķis ir veicināt šī nodokļa maksāšanas režīma izmantošanu uzņēmējdarbības sākuma posmā - kā atbalstu, un neradītu negodprātīgus mēģinājumus optimizēt nodokļus. Svarīgi, ka galvenā MUN režīma priekšrocība tiek saglabāta, proti, uzņēmējam jāmaksā tikai 15 % no apgrozījuma. Nav jālauza galva par citiem nodokļiem: ne par iedzīvotāju ienākuma nodokli, ne par pievienotās vērtības nodokli, ne par sociālajām iemaksām u.c., bet ar nosacījumu, ja uzņēmējs nepārsniedz noteiktos MUN režīma nosacījumus.

Apgrozījums līdz 40 000 eiro

Būtiskākā izmaiņa MUN maksātājiem ir noteiktā apgrozījuma sliekšņa samazināšana no līdzšinējiem 100 000 uz 40 000 eiro gadā.

Ja tomēr MUN maksātāja apgrozījums 2018.gadā pārsniegs 40 000 eiro, pārsniegumam tiks piemērota papildu 20 % likme un ar 2019.gadu uzņēmums zaudēs MUN maksātāja statusu.

Īpaši pārejas nosacījumi ir paredzēti tiem, kuru apgrozījums 2018.gadā vai 2019.gadā ir vairāk nekā 40 000 eiro, taču nepārsniedz 52 000 eiro. Šādi uzņēmumi 2018.gadā un 2019.gadā apgrozījuma pārsniegumam var nepiemērot papildu 20 % likmi, taču ar nosacījumu, ja to apgrozījums 2017.gadā vai 2016.gadā pārsniedza 40 000 eiro.

	Nosacījums	Apgrozījums 2018.gadā
1.	Papildu likme nav jāmaksā un uzņēmums saglabā MUN maksātāja statusu, ja:	40 000 eiro
2.	Apgrozījuma pārsniegumam piemēro papildu 20 % nodokļa likmi un uzņēmums ar nākamo gadu zaudē MUN maksātāja statusu, ja:	vairāk nekā 40 000 eiro
3.	Apgrozījuma pārsniegumam var nepiemērot papildu 20 % nodokļa likmi, ja:	apgrozījums nepārsniedz 52 000 eiro (ja 2016. vai 2017.gadā tas pārsniedza 40 000 eiro)

Minimālais maksājums

Ja taksācijas periodā (kalendāra gadā) nav bijis apgrozījuma vai aprēķinātā mikrouzņēmumu nodokļa summa nepārsniedz 50 eiro, MUN maksātājs iemaksā budžetā nodokli 50 eiro apmērā.

Turpmāk strādāt drīkstēs tikai vienā mikrouzņēmumā

Būtiskas izmaiņas attiecas arī uz kārtību, kas skar MUN maksātāja (turpmāk – mikrouzņēmuma) darbiniekus. Proti, sākot 2018.gada 1.janvāri, **mikrouzņēmums no jauna var pieņemt darbā tikai tādu darbinieku, kurš vienlaikus nestrādā citā mikrouzņēmumā.** Savukārt tie mikrouzņēmuma darbinieki, kuri ir uzsākuši darba attiecības vairākos mikrouzņēmumos līdz 2017.gada 31.decembrim, var turpināt tajos strādāt bez izmaiņām arī 2018.gadā, un papildu likme no uzņēmuma apgrozījuma par tiem nav jāmaksā.

Lai mikrouzņēmuma īpašnieks zinātu, vai un kuri viņa darbinieki vienlaikus ir nodarbināti arī citos mikrouzņēmumos, Valsts ieņēmumu dienests līdz 2018.gada 1.februārim nosūtīja vēstuli katram mikrouzņēmuma īpašniekam Elektroniskās deklarēšanas sistēmā (EDS).

Ja 2019.gadā mikrouzņēmumā tiks nodarbināti darbinieki, kuri strādā vairākos mikrouzņēmumos vienlaikus, mikrouzņēmumu nodokļa likmei pieskaitīs 2 % par katru šādu darbinieku. Šādā gadījumā mikrouzņēmums ar 2020.gadu zaudēs MUN maksātāja statusu.

2018.gads	2019.gads
Darbinieks var turpināt darbu vairākos mikrouzņēmumos, ja ir pieņemts darbā līdz 2017.gada 31.decembrim. Šādā gadījumā papildu likme mikrouzņēmumam nav jāmaksā.	Tie mikrouzņēmumi, kuri joprojām nodarbinās personas, kas vienlaikus strādā vairākos mikrouzņēmumos, maksās papildus 2 % likmi no uzņēmuma apgrozījuma par katru šādu darbinieku. Šādā gadījumā mikrouzņēmums ar 2020.gadu zaudēs MUN maksātāja statusu.

Visi pārējie noteikumi attiecībā uz darbiniekiem saglabājušies nemainīgi. Izvēlēties maksāt MUN tāpat kā līdz šim var - individuālais komersants, individuālais uzņēmums, zemnieka vai zvejnieka saimniecība, fiziska persona, kas reģistrējusi savu saimniecisko darbību un sabiedrība ar ierobežotu atbildību (SIA). Mikrouzņēmuma darbinieku skaits nevar pārsniegt piecus darbiniekus, un mikrouzņēmuma darbinieka ienākums nevar pārsniegt 720 eiro mēnesī. Ja mikrouzņēmuma darbinieka ienākums pārsniegs 720 eiro mēnesī, ienākuma pārsnieguma daļai papildus piemēros 20 % likmi, ja mikrouzņēmuma darbinieku skaits ceturksnī pārsniedz piecus darbiniekus, mikrouzņēmumu nodokļa likmei pieskaita 2 % par katru papildus nodarbināto darbinieku.

Jau sākotnēji, MUN režīma mērķis bija mazināt administratīvo un nodokļu slogu, it īpaši saimnieciskās darbības uzsākšanas periodā, kā arī nozarēs ar zemu ienākuma līmeņa potenciālu, vienlaikus ievērojot sabiedrības kopējās intereses godīgas konkurences un sociālās drošības jomā. Tātad MUN režīms ir domāts maziem uzņēmumiem un to darbiniekiem, lai sāktu uzņēmējdarbību vai lai būtu iespējas darboties nozarēs ar zemu ienākumu līmeni.